

theo tởng thán.

Đi u ch c ch n là có đ u hi u mu n thay đ i, khi đa s ng i dân trong l c đ a Trung Hoa bày t s thông c m đ i v i Yang Jia, ng i b nhà c m quy n Trung Qu c bu c t i là đã gi t ch t 6 viên công an thu c đ n công an qu n Áp B c . Th ng H i ngày 1/7/08, do n i u t c b b c hi p đánh đ p liên t c. Yang Jia b tuyên án và t hình m t cách v i v i vào ngày 26/11/08, ch 5 ngày sau khi đ n kháng án b Tòa án Nhân dân T i cao bác b . L i nói đ y u t h n c a Yang Jia v i công an, “Chúng mày không cho tao m t câu tr l i, thì tao s đ y cho chúng mày m t bài h c” đã tr thành m t câu châm ngôn cho t t c m i ng i dân kh n kh trong b c đ ng cùng, hi n đang s ng đ i i l p bùn đen trong xã h i Trung Qu c. H n lúc nào h t, ng i dân Trung Qu c hi n đang có xu h ng công khai lên án đ ng c ng s n đang c m quy n, th m chí hô các kh u hi u ch ng c ng s n ho c đ t cháy, phá hu các lá c đ ng đ trút b n i t c gi n.

Vào ngày 9/12, ch m t ngày tr c đ p k ni m ngày công b b n Tuyên ngôn Qu c t Nhân quy n, m t nhóm g m 303 công dân Trung Qu c t nhi u thành ph n khác nhau trong xã h i, đã đ a ra m t lá th ng g i là “Hi n ch ng 08” nh m kêu g i c i cách chính tr . Lá th đã thu hút s chú ý r ng rãi t kh p n i. Đ n ngày 17/12 thì có h n 5000 ng i ký tên vào ng h b n Hi n ch ng. Hi n ch ng 08 là hình nh trung th c c a Hi n ch ng 77, do h n 200 nhà trí th c khoa b ng Ti p Kh c ký vào tháng Giêng năm 1977, khi Ti p Kh c v n còn n m đ i s cai tr c a c ng s n.

Vì b b c hi p đánh đ p, Yang Jia đã gi t ch t 6 công an Trung Qu c

So sánh v i các cu c b o đ ng vì b t mẫn nhà c m quy n nh đ c p trên, thì Hi n ch ng 08 là m t i kêu g i ôn hoà, nh m c i cách h th ng lu t pháp, th c hi n dân ch và b o v nhân quy n, cũng nh l p ra m t ch đ tam quy n phân l p, và quân đ i ph i tuyên th trung thành v i t qu c ch không v i đ ng..., t t c các ý ki n trong b n Hi n ch ng đ u đ c gi i trí th c khoa b ng r ng rãi tán thành.

Trong tình th n hoàn toàn ôn hoà b t b o đ ng, Hi n ch ng 08 cho r ng m t s thay đ i i n Trung Qu c r t c n thi t và c p bách. Không có gì là trùng h p ng u nhiên, l i kêu g i cho s thay đ i i Trung Qu c cũng t ng t nh nh ng hô hào thay đ i đã giúp đ a ông Barack Obama tr thành ng c viên và đ c c vào ch c v T ng th ng Hoa K h i tháng 11 v a qua.

Bên Hiến chương viết, “Sàn tàn tạ của họ thối nát hơn tôi đã từng thấy lúc thay đổi không còn là một sự lựa chọn. Chúng ta nhìn thấy thành phố không có quy định trong xã hội... đang trở nên hung hãn hơn và có khả năng phát động ra một cuộc xung đột để đi với một thảm họa khôn lường”.

Lưu nói đầu trong bản dịch Anh ngữ của Hiến chương viết, “Người dân Trung Quốc, là những người đã cam chịu các thảm họa và nhân quyền và vô số sự vật trong suốt những năm tháng này, bây giờ gặp một nhu cầu đang nhìn thấy rõ ràng từ do, bình đẳng, và nhân quyền là những giá trị phổ quát của nhân loại, và nên dân chủ với một chính phủ hợp hiến là khuôn khổ bản đồ báo về những giá trị này”. Toàn bộ văn kiện này, do giáo sư Perry Link thuộc Đại học California chuyển dịch sang Anh ngữ, có sẵn ở nybooks.com. Bên dưới có thể xem bản phiên dịch sang tiếng Việt của Khánh Đăng.

Hiến chương 08 tiếp tục: “Bằng cách tách rời khỏi những giá trị này, việc tiến hành công cuộc “hiện đại hóa” của chính phủ Trung Quốc đã chứng minh là một thảm họa. Chính phủ Trung Quốc đã tước đoạt khỏi người dân quyền làm người của họ, phá huỷ nhân cách, và làm họ hạ thấp mối quan hệ bình đẳng giữa con người với nhau. Cho nên chúng tôi thúc mạnh rằng: Đột nhập Trung Quốc đang đi về đâu trong thế kỷ 21?”

Văn phòng viên Kai Chen, một cựu đầu tư của đội tuyển bóng rổ quốc gia Trung Quốc đã trở thành một nhà hoạt động chính trị, cho biết rằng ông ta hy vọng về một quy tắc tâm mới mà người dân Trung Quốc đang bị uất sau thời gian Thảm Họa—khi chế độ thối nát của không chịu công nhận và nhận đầu tư do nhân quyền.

Theo ông Kai Chen thì, “Đây là một di sản bị tích cực cho những người đang sống ở Trung Quốc. Mọi người đang thúc đẩy cho từ do; thế nhưng thì họ không có can đảm để làm chuyển đó. Mọi người đi vào những thối nát có một nghĩa vụ nào đó và phần họ là phải thúc đẩy để thay đổi, chứ thay đổi không từ nó xảy ra”.

Trong khi phần lớn có những phát biểu rất tích cực, thì một quan tâm của ông Kai Chen là bên Hiến chương không đi xa hơn nữa trong việc lên án Đốc Rể Đảng Cộng sản Trung Quốc và các cán bộ quan chức tham nhũng.

Ông Chen nói, “Phải chấm dứt là tất cả các tài sản phải được đưa ra khỏi môi trường chính phủ hợp pháp. Chúng ta không thể công tác với một lũ tội phạm, nhưng tôi hiểu sẽ khó khăn khi nêu ra điều này ở Trung Quốc bây giờ”

Nhà bình luận chính trị Cheng Pokong nói rằng Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh Rắc Rối đúng ra là một hành động phản động theo Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh 77 của Hiệp định Khẩn cấp năm 1977. Các nhà trí thức Trung Quốc qua Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh 08 đã thấy hiện tình thế đoàn kết tất cả như một trong tiếng nói ôn hòa trung thực, hy vọng rằng dân chúng có thể trở thành hiện thực trong thời điểm lịch sử nghiêm trọng này của Trung Quốc.

Nhưng chính phủ của Trung Quốc không thể nào để yên cho những động thái ôn hòa như vậy; một ngày trước khi Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh 08 được công bố, theo tin tức của hãng thông tấn Reuters thì Bắc Kinh đã bắt giam ngay nhà văn Liu Xiaobo, một người hoạt động nhân quyền kiêm chủ tịch Hội nhà văn độc lập Trung Quốc, và hai người Zhang Zuhua là hai nhân vật chính được đưa ra bởi Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh. Ông Zhang Zuhua được phóng thích không lâu sau đó, nhưng nhà văn Liu Xiaobo hiện vẫn còn một tích. Động thái, chính phủ phát động ngay một chiến dịch đàn áp, hèn hạ và điều tra trên toàn quốc với những người ký tên vào bản Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh. Những người bị theo dõi và quấy nhiễu thúc đẩy gia.

Cũng vậy theo tin tức của Reuters thì hai người Zhang Zuahua đã nói sau khi được trả tự do rằng, “Đây là một tin tức có tính cách lâu dài, giống như Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh 77. Khi tôi bị công an hèn hạ, tôi nói với họ rằng tôi không muốn bị bắt giữ, nhưng nếu họ muốn bắt tù tôi, thì tôi sẵn sàng ngồi tù, dù là một năm hay hàng chục năm hay lâu hơn nữa”.

Bà Sheng Xue, phó chủ tịch Liên đoàn Dân chúng Trung Quốc, cho biết bà hy vọng rằng các chính phủ tự do trên thế giới có thể giúp đỡ bằng cách bày tỏ sự ủng hộ cho Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh 08 và những người ký tên vào. Bà Sheng đang ở Toronto, Canada nói rằng, “Chúng tôi hy vọng rằng các quốc gia và các nhà lãnh đạo thế giới có thể lên tiếng lên án và yêu cầu nhà cầm quyền Trung Quốc hãy ngưng ngay việc ngăn cản và đàn áp những cá nhân có liên quan đến Hiệp định Chấm dứt Chiến tranh 08”.